

SETMANARI ILUSTRAT, DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS

Dedicat ab preferència al deşarrollo de la vida teatral de Catalunya
 PREU: 15 CENTIMS —♦— SURT LOS DISSAPTES

<p>PREUS DE SUSCRIPCIÓ En Barcelona Ptas. 2 trimestre Fora ciutat » 2 » Los suscriptors del interior reben las obras del : : : : : folleti encuadernadas : : : : :</p>	<p>DIRECTOR D. Joan Brú Sanclement REDACCIÓ Y ADMINITRACIÓ Carrer de las Cabras, 3, 2^{on} (Bussó á la escala)</p>	<p>PREUS DE CADA NÚMERO Número corrent. 15 cénts. Donant avis se passa á domicili sense : : : : : augment de preu : : : : :</p>
---	---	---

Homenatge á Jacinto Verdaguer

Coneixedors de que durant aquets dias la Comissió Organisadora te de pendrer alguns acorts importants referent á n' aquest assumpto, la Redacció de LO TEATRO REGIONAL acorda suspender fins á nova ordre la admissió de donatius al consabut objecte.

¡ Castellans !

No pensi lo lector, per l' epígrafe d' aquest article, que vaig á dir algo dels fills d' abduas Castellans, ó d' aquells que no habent nascut en territori verament castellá, tenen un modo de expresarse molt asimilat; tals son, per exemple, los andalousos, aragonesos, extremeñys, etc.

No; los castellans á qui 'm refereixo, son fills de nostre Catalunya, son catalans de naixensa, sons germans nostres.

Mes com aquesta idea podria semblar difusa, l' aclararé circunscribint la meva tassis á una familia.

Agafó un mocador ple de noms; ne trech un, y aquest me dona l' argument.

En efecte, surt lo senyor Nofre Rafols, que te dos fillas ja casadoras, tan presumidas com lleugas de cap, y un fill que fa quatre anys que está per graduarse de batxiller... de batxiller en lletas, perque en quan á lo demás, n' es un mestre de debó.

Lo senyor Rafols, que, degut á la poca... apreñsió, mes que al seu criteri, ha lograt ferse ab una posició que li permet fregarse ab perso-

nas de certa ilustració, te, com es us y costum entre ells, lo seu dia de rebrer.

¡Fillets! qui 'l vegi llavors multiplicarse per atendre á las moltas familias que 'l visitan, li semblará que no es pas lo mateix home que quinze ó vint anys enderrera feya embuts y ollas de llauna.

Are ja 'n fa d' embuts, pero 'ls fa d' altre modo.

—¿Y D. Onofre, como sigue?— li diu la dona d' un empleat del carril, que guanya vint y cinch duros mensuals y va ab sombrero.

—Senyora, yo siempre tan trempado...

Una de las noyas que ho ha sentit lo toca ab lo peu, y volguentho arreglar, diu:

—Mi papá siempre tiene una de fresca.

Y com que la conversació segueix generalisantsse y animada, diu aquesta mateixa noya:

—La otra noche *imos* al teatro.

—¿Catalán? diu un setmasó vingut de l' alta Castella, ab mes gana qu' un investigadó de cédulas.

—No señora,— contesta l' altre germana; —no nos gustan aquellas *bestias*; no estamos bien en el teatro más que cuando *sentimos* una buena tirada de versos castellanos.

—Sí, los besos es lo que más nos gustan,— anyadeix lo bordegás del germá...

—¡Qué hablas, hombre!— diu lo senyor Nofre, comprenent que ho ha entés malament.—No hagan caso, mi hijo siempre será tarambana.

—Ay, no, es muy alhagador,— contesta una altra que no sab pas de que 's tracta,—y sobre todo muy oportuno.

—De comedias catalanas,—diu lo senyor Nofre — nosotros estamos *embafados*, porque siempre son los mismos tipos.

—Sí, y en el castellano hay más variedad de tipos, — diu una de las fillas, mirantse aquell setmasó ab las calsas un xich curtas y mossegadas de baix.

Després de molts disbarats per l' estil, y de haber tallat un vestit á tots los coneguts que aquell dia faltan als seus salons, diu una veu:

—Debe ser ya tarde...

—Tres cuartos de once,—diu lo noy de 'n Nofre, ensenyant un cronómetro mes vell que l' anar á peu.

—¿Pero ya piensan marchar?—diu sa germana gran.

—Es ya tarde y molestamos.

—Ustedes nunca *amolestan*.

—¿Y cuando nos veremos?

—¡Cualquier día!—diu lo senyor Nofre—vendremos en su casa.

—Sí,— diu la noya petita,— ya pensaremos con ustedes.

—Como gusten,—diu lo pare de las castellanas, mentres pensa entre sí:

—¿Per qué voldrá pensá com jo?

Aquets diálechs multiplicats, ajuntats á aquells altres de:

—¡Mozo!

—¿Señorito?...

—Llévame café.

—¿Dónde?—pregunta 'l mosso.

—¡Bruto! ¿dónde ha de ser? ¡Aquí!... y 'l bruto, en aquet cas, no es difícil de trovar.

Sempre 'm recordaré d' un *castellá*, que després d' haber estat un mes á Madrid, ahont deya ell que may habia dit una sola paraula catalana, afirmant que allí ningú conegué que fos provinciá—com 'ns anomenan—digué á la seva criada, qu' era aragonesa:

—Mirá, este sombrero me lo traerás en la calle de Jaime I, y les dirás que es mío, y que me lo planchen hasta que quede bien ilustrado.

Al sentir aquella puresa de llenguatje, vaig tenirme d' agafar ab una cadira per no caure.

Aquestos repetits *lapses* que ensenyen de una hora lluny los punts de castellá que calsan los que 'ls cometan, ¿no 'ls hi semblan motiu mes que suficient per dir que tals subjectes están atacats de *castellanofofia*, y que no 'ls estaria de mes que 's fessin donar una mirada per algun metje alienista, que 'ls fes veurer la debilitat que tenen en lo cervell?

Perqué, de no ferho aixís, están, encare que á ells no 'ls ho sembli, á quatre passos de Sant Boy.

¿No es vritat?

ENRICH RIERA Y MATEU.

A la ventura

Trucant de porta en porta,
errant y á la ventura,
sumit en la miseria
y 'l cor plé d' amargura,
va l' home fent sa vía
sense saber ahont va.

Un dia, allá en sa patria,
faltá á sas mans la feyna,
en la negrosa estaca
penjá l' esmolada eyna
y va pel mon llensarse
buscant un tros de pa.

En nits d' istiu plujosas,
en nits d' hivern glassadas,
busca suplutz y amparo
per sota las portxadas,
tot anyorant los brassos
de sa esposa fidel.

Febrós per la miseria
s' adorm mentres delira,
sos ulls regan las llágrimas
mentres son pit suspira,
fins que ab sas llums primeras
lo ve á despertá 'l cel.

A impulsos de la gana
per la ciutat se llensa,
á obrir las amplas portas
la gent tota comensa,
pera mostrá al qui passa
lo mes sabrós menjar.

Y 'l pobre al enfront d' ellas
passa fit la mirada,
entra y demana almoyna
y almoyna li es negada;
¿de tot quan veu y admira
no 'n pot pas ell tastar!

Oh potentats ilustres,
hereus de la riquesa,
¿com no temeu son ira,
sa rabia y sa feresa?
Ants de morir de gana
voldrá morí en un pal.

Dormiu tranquils, de sobre
sabeu que l' home porta
un cor, que ab la miseria
terrible s' aconorta,
¡per xó lo mon l' insulta
dientli racional!

JOSEPH ALADERN.

Cosas de Cuba

A tots los lectors los suposo enterats de lo calurós qu' es aquet país; mirint si ho es, que aixís com en alguns punts de la Península diuen quan fa molta calor que suhan 'l kilo, aquí hem de dir la arroba ó 'l quintá, un hom á certas horas del dia sembla la cascada del Parque.

He vist una cosa per la que no trobo tan estrany que algú no 's fasi rich ó per lo menos la ajuda bastant, y es que á las criaturas desde que tenen deu ó dotze mesos los fan anar vestits com Adan y Eva. Es una delicia veurer aquells an-

gelets negres y blancs tots barrejats correr y saltar per las entradas de las casas y per las aceras fins que tenen quatre ó cinch anys.

La gent de color tenen la costum, la generalitat, de no faixar á las criaturas, aixís es, que crien uns ventres, que als nou ó deu anys semblan timbals.

¡Ah! 'ls hi participo que las negras també 's posan polvos d' arrós, si las vejessiu fant una fila... semblan disfresas; á Barcelona la quitxalla 'ls aniria detrás com á 'n al *Noy de Tona*. Jo crech que lo mes natural seria que se 'ls possessin negres, ¿no es vritat?

Sempre m' havia cregut que aquesta rassa no era aficionada al ram de perfumeria, pero ja veig que me hi equivocat de mitj á mitj; gracias á Deu, es una de las cosas que més se han arrelat. L' enhorabona 'ls fabricants de polvos d' arrós y demés manufacturas de tocadó.

La manera de parlar també suposo que la coneixerán; es una de las cosas que més m' encantant; sembla que destilin mel. ¡Quina dulsura! Més de quatre vegadas m' han vingut tentacions de xarrupar la boca d' una xicota, ab la qual me veig obligat á parlarhi tots los dias, y si no fos perque tinch por que m' arriparia á la cara, ja ho hauria fet y potser no está gayre lluny lo dia que ho fassi, perque tant va 'l cantí á la font, que al últim ve qu' es trenca; y després un hom no es pas de marmol. ¿Qui es que no 's belluga y s' electrisa al sentir aquell parlar tan dols, atractiu é incitant que arriba á l' ànima? Vamos, si algú de vostés es capás de resistirho que ho digui...

¡Y com nó, si ab lo parlar sembla que li busquin á un hom las pessigollas!

JOSEPH FRANQUESA.

A una Messalina

Impúdica meretriu
sens cor, modos ni vergonya,
de totas las de ta casta
ets tú la més vil é hipócrita.

Anant de orgía en orgía,
de nits tos sentits embotas
y 'l cos posas á subasta
venentlo á qui més t' en dona.

Tú prodigas á un vell vert
tos favors qu' en or te cobras;
un vell á qui la luxuria
li presta ficticias forsas
mentres que va resseguint
ab sa mirada vidriosa,
excitada pel desitj,
la nuhesa de tas formas
y sas urpas famolench

clava en tas blancas carns flonjas,
retornante tos petons
sa desdentagada boca,
deixant en ta cara 'l rastre
de sas babas asquerosas
y no poguent satisfacer
el desitj que l' esperona,
sent lo suplici de Tántalo,
el cervell se li trastorna
y desesperat, furiós,
sortintli 'ls ulls de las órbitas,
lo puny clos ab rabia enlayra
y cau rodant per l' alfombra
tot malehint sa impotencia
y al temps que li ha prés las forsas.

Tu entretant, com ja has cobrat,
els plors del vell no 't conmuehen
y anant després á un iglesia
ab lo posat de devota,
á deixarhi 'l tant per cent
de lo molt que á las nits robas,
ja 't creus de tot redimida
y passas per santa dona
á la vista dels que tenen
sols la devoció per norma.

JAPET DE L' ORGA.

L' Orfaneta

Era un dijous del mes de Desembre, que jo anava, com acostumo en aqueix dia, á passar la visita al Hospital de la Santa Creu ab lo metje professor de cirugia, quan, al embocar la escala que conduheix al departament d' homes, vegí á una nena d' uns nou ó deu anys, que assentada al primer replá bo y pensativa, va mirarme com si desitjés ferme alguna pregunta.

No vareig esperar á qu' ella ho fes, sino que al instant vaig dirli:

—¿A qui esperas, nena?

—A ningú,—respongué dolçament;—espero qu' obrin pera anar á veure un germanet, que ja fá molt temps se troba aquí.

—Y ¿que té?—vaig preguntarli.

—Va caurer arreglant unas canyerías en lo cel-obert d' una casa del carrer dels Tallers, y el metje 'ns va dir tenia rompudas las camas.

—Y ¿com es que 't deixan venir tota sola los teus pares? ¿Per qué no vens á veure 'l junt ab ells?

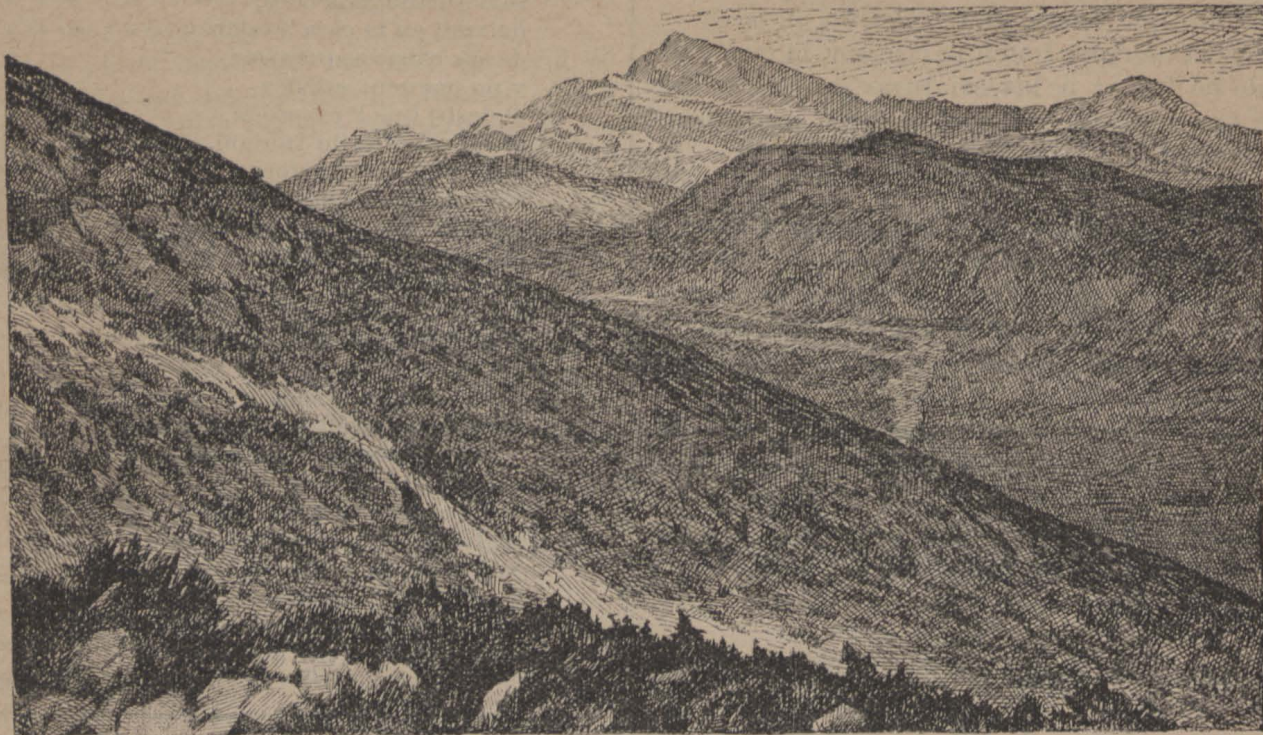
Al sentir la paraula *pares*, la pobra criatura, tremolosa y esblanquehida, va contestarme:

—No 'n tinch de pares; á n' ell, no 'l vaig conèixer y la mare fa dos anys qu' es morta; som solsament jo y en Quimet, y estém ab una tia que 'ns estima molt. Fins m' ha donat brenar per ell,—afegí la nena, ensenyantme un farsellet que duya á la ma.

—¿Vens tots els dijous y diumenges á veurel?

—No, senyor; me deixan venir molt poch. La

CATALUNYA PINTORESCA

GERONA. — Turó de las Agudas ó pich de l'Aliga

tia no ho vol. Quan torno, no faig més que plorar, y ella 's posa trista, perque 's recorda de la meva pobra mare!

Y al repetir lo nom de *mare*, van caurerli dos llàgrimas cara avall...

Tant fou lo que 'm conmoqué aqueixa resposta, que no vaig poguer menos de ferla pujar ab mí y acompanyarla á la Sala de Sant ***, ahont, segons va dirme, jeya lo seu germá l' últim dia que 'l vegé.

—¿Coneixes lo llit?—vaig preguntarli al baixar los quatre grahons que duhen á la Sala.

—Sí, es aquell d' allá baix,—digué assenyalatne un que hi jeya un home vell.

Y allunyantse de mí, va posarse á correr vers lo lloch hont vegé á son germanet la darrera vegada.

¡Gran fou la sorpresa d' aquell àngel de Deu al trobarse ab un home de cinquanta anys, y no ab en Quimet, que tant sols ne tenia tretze!

Tal fou l' efecte que li produhí aquell cambi, que la pobreta restá inmóvil y com clavada, contemplant aquell llit al costat del qual hi havia passat més d' una estona fent companyia á son germanet!

Prop de cinch minuts devia fer que estava allí parada, sens darse compte de que hi era, quan, girantse tota trista, comensá á recorre la sala pera assegurar-se de si se havia equivocat de llit.

No s' havia equivocat, no, puig mentres ella buscaba á son germanet, vaig aprofitar la ocasió

pera preguntar á un dels practicants més antichs sobre 'l malalt en qüestió y 'm digué, que, en efecte, lo llit que assenyala la nena era 'l qu' hi jugué en Quimet durant sa malaltia y del qual l' havian tret feya un parell de dias...

No vareig demanar mes datos de lo que á n' ell se referia, puig compreguí de sobras lo que allí passava... ¡havia mort!

La nena, que après de voltar inútilment la Sala semblava estar distreta contemplant la imatge del patró de la mateixa, com si aquest pogués dirli la sort de son germá, quan de sopte, al sentir lo que 'm deya lo practicante, va girarse com ferida per una corrent eléctrica y pronunciant á mitja veu las paraulas *¡ha mort! ¡ha mort!* los llavis se li tornaren blanchs, perdé 'l color de las galtas, tancá 'ls ulls... y caygué á mos peus tan aplomada, que al acudir l' enfermer que vaig anar á buscar desseguida, va dirme molt baixet: «¡No sé si podrém salvarla!», y se la endugué corrents.

No he sapigut si va sortirne; donchs vaig anar tan esferehit de presenciari aquella escena, y fou tant lo terrible efecte qu' en mon ànima causá la plany de l' infelís criatura, que desde aquell dia, si pujo á l' Hospital, m' allunyo instintivament de la Sala ***, pera evitar un recort que cada volta m' ompla de tristesa.

MANEL PAGÉS.

Cosas meas

T' estimo tant y tant, que si sabia
que t' estimés algú,
l' aniria á trobá no més per dirli...
qu' es un home de gust.

He somiat que, cansat ja de miradas,
de sospirs, y de símbols amorosos,
m menjaba á petons y á mossegadas
los teus llabis vermells y xardorosos.

MAYET.

Servey de fora

GRACIA. — Molt concorregudas se veuhen las funcions que venen donantse en lo Teatro Moratín; la del dia 9 fou escullidíssima y digne de aplauso, lo drama *Senyora y majora* que 's posá en escena, fou molt celebrat y aplaudits tots quants actors hi prengueren part.

Al «Cassino Artesá» s' hi representá la pessa *Pintura fi de sigle*.

En lo Teatro del Café de la Esperansa ha sigut contractat lo popular y conegut actor senyor Montero, donant alguna representació de la celebrada sarsuela *Lo somni de la Ignocencia*.

La Societat «Mefistófeles», instalada á Can Pioch, doná durant los dias de la festa major, funcions dramáticas y balls extraordinaris á càrrech de la reputada orquesta «Nova barcelonesa». Formá part del programa de dissapte passat lo preciós drama *Clarís*, original de D. Conrat Roure.

La vetllada literaria musical que la societat «La Banya Graciense» va donar lo día de la festa major, fou una festa agradable y digne de aplauso. La part literaria estigué á càrrech dels senyors Compañó, Bordas y Gardó, y la de cant y musical á las simpáticas senyoretas Martí y Pastor, los senyors Marín, Ballaresca, Martí, Garriga y Planas, los quals varen estar molt felissos en son comés, aixís com també los coros «La Palma» y «Coro Federal» en la interpretació de las composicions *De bon matí*, *Lo pom de flors* y *Gloria al arte*; al teatro Moratín representaren *La verge de la roca*, *Ensenyansa superior* y *Lo que no vulgas per tú*.

En lo «Círcul de la Granada Graciense», va posarse en escena l' últim drama de Dicenta, distingintshi notablement la senyoreta donya Elvira Verdier, senyora y senyoreta Santana, y los senyors Mer, Moret, Montfort (E. y D.) y Ballera. Lo senyor Ballera (fill) pintá una bonica decoració pe 'l primer acte que va esser molt celebrada. Per fi de festa 's representá lo divertit juguuet del senyor Gumá *L' amor es cego*.—P. M.

SABADELL.—Teatro Euterpe. La companyia Parera ha donat dugas representacions castellanas, una del modern y altre del antich repertori, estrenant la bonica pessa *La Cantina*.

Als Campos Recreo. La companyia Borrás ha donat una representació del hermós drama *La hostalera de la Vall*, ab un lleno com pocas vegadas he vist.

Per diumenge está anunciada una representació del últim drama de Feliu y Codina, ab lo debut de la primera dama Mercé Blanca.

«Associació de Católichs». Devant de escullida concurrencia que omplenaba lo saló, se posá en escena un preciós drama de Escrich, obtenint justos aplausos tots

los intérpretes, y per final la segona representació de *La Crónica* que sigué rebuda igual que 'l dia de son estreno. Se preparan per la present temporada varios estrenos. Per més que havem vist qui vol desvirtuar algo de lo que tenim afirmat en ressenyas anteriors, sols devem anyadir que sostenim fermament lo que exposarem.—J. F.

IGUALADA.—Ab motiu de la festa major dilluns vinent á la nit y al endemá á la tarde en lo teatro de la «Associació de Sant Lluis» se donarán duas representacions de la important obra *Las Francesillas*.—A.

VICH.—Per ara los teatros están de baixa, no més tenim en lo Café-teatro de Catalunya una *troupe* de cant de la qual forman part las tiples donya Mercé Martí, donya Joaquina Esteve y el mestre director senyor Rovira.—J. S.

SANT VICENTS DELS HORTS.—Lo dia 15 en lo «Centro Católich», se posá en escena lo drama en dos actes *Lo retorn de Palestina* y la pessa *Gos ab peras*.—S.

VILANOVA Y GELTRÚ.—Ultimament ha representat ab molt aplauso, la companyia catalana lo preciós drama *¡Donas!* y la pessa *A sants y á minyons*.—C.

VILASAR DE MAR.—L' estreno del monólech anunciat en lo número 235, tingué lloch en aquesta població en lo Teatro Circo Vilassanés. Dit monólech se titula *Lo tren 50*, es trágich y en vers, original com diguerem de D. Salvador Badosa. Lo desempenyo estigué á càrrech de D. J. Suari.—R.

SANT MARTI DE PROVENSALS.—En lo Teatro del «Círcul Republicá Nacional», tingué lloch una important funció lo diumenge 9 del corrent. Se posá en escena *Lo más perdut*. Se distingiren particularment en sos respectius papers la senyoreta Arasa y 'ls senyors Rojas, Más y Guixer, en los personatjes.—J. B.

OLOT.—En lo Teatro Principal actúa ab molta aceptació la companyia dramática, en la que hi forman part las senyoras Ferrer y Dehom y 'ls senyors Tresols, Coll, Bozzo, Romeu, Daroqui, Marcet y Barbosa.—T.

SITGES.—Ultimament la companyia catalana ha posat en escena ab gran aplauso las preciosas obras en tres actes *La mitja taronja*, *Lo más perdut* y *La clau de casa*, y las divertidas pessas *Los tres toms* y *Viatje de boda*.—S.

MATARÓ.—En la «Nova Constancia», lo dia 8 del corrent hi actuá la companyia dels senyors Parreño y Miquel, donant acabada interpretació á las obras escullidas. La pessa sigué *Una senyora sola*.—G.

BADALONA.—En lo teatro Badalonés dissapte passat diada de la festa major se posaren en escena las produccions en un acte *No sempre el que paga trenca*, *Los dos anuncis* y *Del ball al bany*.—P.

PUIGCERDÁ.—Actua en lo teatro del Casinó una bona companyia composta en sa majoria de la joventut qu' es trova estieujant y dirigida per l' aplaudit actor Quero. Son dignes de mencionar per lo be que desempenyan son comés en totas quantas obras han pres part las senyoras Dagas y Ortega y 'ls senyors Quero, Weyler, Morayta, Simón, Mata y Solá.—L.

CORNELLÁ.—Ab motiu de la festa major, diumenge passat la companyia que dirigeix lo jove actor don Santiago Serra, doná una variada funció en lo teatro El Iris. Formaren part del escullit programa *Lo somni de la Ignocencia*, *Lo plor del reservista* y l' estreno d' una

sarsuela titulada *Las bodas de ca'n Bardissa*, del qual procurarem tenir-ne notícies pera ressenyar-lo degudament.—A.

HOSPITALET.—Variadíssims han sigut los espectacles teatrals qu' hi han hagut ab motiu de la festa major.

En lo cassino «La Nova Harmonía», á més de la celebració de lluhidíssims balls, la companyia de D. Jaume Martí posá en escena lo dia 16 la preciosa producció *La verge de la Roca* y la pessa *Lo que no vulgas per tú...* Lo desempenyo sigué bó secundant al director las senyoras Sala, Galcerán y Morera y 'ls senyors Virgili, Guitart, Casals, Guilemany, Carnicero y Martínez.

En lo «Casino del Centro» lo companyia Borrás posá en escena duas obras castellanas.

En l' Ateneo «La Unión», se posá lo drama de Soler *Lo collaret de perlas* y la pessa *Dos que s' estiman*.

En la societat coral «Campestre», tingué l' espectacle caràcter d' aconteixement teatral. S' hi representá la obra d' espectacle *Matrimonis á Montserrat ó buscant la perduda*, presentada ab espléndit decorat, obra del artista D. Joan Pruna. Lo desempenyo estigué á càrrech de la mateixa companyia qu' estrená l' obra en lo «Niu Guerrer», per lo tant la execució resultá esmeradíssima. Avans d' aquesta obra se posá la pessa *Mala nit*.—T.

SANS.—Moltas son las diversions que s' anuncian pera la present festa major dias 23 y 24.

En la «Familiar Obrera», actuará la companyia Muñoz, posant un drama castellá y la pessa *A mitj camí*.

En l' «Ateneo», funcionarà una companyia de sarsuela baix la direcció del senyor Parera. Aquesta societat ha contractat pera 'l ball que celebrarà, la orquesta Cotó.

En «El Porvenir», se donarán també variadas funcions demá y demá passat.

«La Harmonía», ha organísat un gran concert pera demá á la nit en la qu' hi pendrà part la banda de la Casa Caritat, y al endemá celebrarà funció de teatro. Donará també ball pera quin programa s' ha contractat la orquesta «La Unió Artística.»

En la societat «Unió Familiar», se representarán tres sarsuelas castellanas baix la direcció del senyor Vives. La orquesta, «Munnés» de Molins de Rey.

Al «Pacto Fraternal», també s' hi representarán sarsuelas, essent una de ellas *Lo somni de la Ignocencia*. La orquesta contractada es la dels «Noys de Sant Sadurní.»

Acabarem aquestas rápidas notícies, ab la de que 'l conegut fabricant de porcellana senyor Florensa, ha regalat á la societat «Familiar Obrera» un magnífich lletrero pera la fatxada, quin donatiu ha sigut molt elogiat.—C.

Espurnas

La persona es com la flor
 que quant més temps va passant
 més trasmuda son color
 y més es va mustigant:

L' home dominat pe 'l vici
 es com l' aygua en sa corrent
 que may veu lo precipici
 fins á son últim moment.

B. MONTAGUT Y FONT.

Pessigollas

¿Quina es l' hortalissa que 's planta á la cara?

—Los pebrots.

* *

En un café:

—¡Mosso! Cambihim aquesta tassa; está molt escrotonada.

—¡Oh, quasi totas ho son!

—Donchs, al menos, donéumela qu' ho siga de la part que s' ompla!

* *

Entre varis aixelebrats se tracta de fer un esmorzar á Vallvidrera, y mentres lo foch de la discussió, cada hu hi diu la seva.

—Jo—diu un—pago 'l pa y 'l vi.

—Jo, l' oli y la sal.

—Jo, 'l pebre y l' ensiam—respon un altre.

—Y jo—diu un tranquil—hi poso las costellas... per dur los farcells.

LAMBERT ESCALER.

Epigramátich

Don Enrich va á regalar
 á la senyoreta Elvira
 una capota de pel
 adornada ab seda fina.
 Y perque pugui escullir
 la que més be li convinga
 n' hi presenta sis ó set,
 unas grans, altres petites.

La mamá de l' Elvireta
 que tot al revés ho mira
 al observar que s' emproba
 capotas la seva filla
 y entre las petites busca
 la que més justa li vinga
 perque te 'l cap molt petit
 li diu tota decidida:

—Nena, estás en un error
 fent de las capotas tria
 donchs perque t' entri ben justa
 no te de ser gens petita.

JOSEPH PONT Y ESPASA.

Novas

Comensa en lo número de avuy la publicació del celebrat drama *La Copa del dolor*, òriginal dels senyors Campmany y Brasés. Dita publicació serà feta ab'la rapidés que tenim per costum, ocupant per lo tant poquíssims números.

Tenim la satisfacció d' anunciar á nostres constants favoreixedors havem rebut importantíssims reforsos, consistents en la publicació de obras notables pera la cada dia més valiosa Biblioteca dramática de LO TEATRO REGIONAL.

Aixís mateix pensém sorprendrels agradablement, ab las reformas que tenim en preparació, á més d' algunas novetats que no tenim noticia hagi establert encare cap més periódich á Espanya.

En la tarde del dilluns passat se verificá en lo Teatro Lírich, la festa del repartiment de premis del certamen literari, organísat per l' «Ateneo de Gracia», ab motiu de la Festa Major.

Per més que no forem invitats al acte, tenim notícies

d'ell, en las que se 'ns diu que sigué brillant, essent la nota dominant lo discurs de la presidencia, confianta al eminent poeta mossen Jacinto Verdagner.

Ko-ko-ro-ko, es lo títol d'una sarsueleta còmica catalana, quin llibre original està component un celebrat autor.

Continua essent lo Teatro Granvía lo lloch favoregut ab predilecció per nostre públich. La companyia Giovannini obté l' éxit qu' era de preveure.

Lo variadíssim repertori de que disposa ve representantse, ab un conjunt en cada obra de per sí, digne d' aplauso.

No es d' estranyar donchs que las representacions se contin per plens.

A propòsit del empresari d' aquest teatro, senyor Güell, y en honor á la vritat, donchs sempre 'ns ha agradat fer justícia, devém dir que 's mereixedor de tot elogi per haver demostrat una vegada més qu' en assumptos teatrals hi te la ma trencada. Y si no, á las provas.

Aquest aixerit empresari va contractar una companyia de sarsuela, y com que 's trová que 'n los altres teatros de la localitat bufavan vents molt forts d' opera, com es natural, no pogué continuar ab aquell altre género y determiná cambiar l' espectacle, tocantne espléndits resultats. Mes ara ve la part digne de citar, y es quan degué preguntarse: ¿que 'n faig dels pobres artistas que quedan desamparats? Y pensant, pensant, va trovar que 'ls podia enviar á Huesca ab lo mateix sou, pagantlos ademés viatjes y fondas.

Encare que la fatalitat fés que la companyia á Huesca no pogués sostenirshi gaire temps, no per aixó quedaría desvirtuada la bona acció del empresari, donchs aquesta, consisteix en lo contrast de pensar en que algun altre empresari menos escrupulós los hauría aviat al carrer acte seguit.

¡Encare hi ha providencia! Aixó ho dihem desde 'l Sinaï del carrer de las Cabras, que sempre estará molt més alt que la montanya pelada d' algún Jardí del Passeig de Gracia.

Consti, que no aludim al cap de ningú.

Ha entrat á formar part d' aquesta Redacció, D. Conrat Colomer. Sabém que nostres lectors veurán ab gust lo concurs de tan aixerida ploma.

També un dels valiosos reforsos ab que s' ha nutrit últimament aquesta Redacció, formant part d' ella, es la cooperació de D. Manuel Marinello (A. Llimoner), lo poeta quin elogi se fa per sí sol, citant lo seu tan celebrat seudonim.

Al Nou Retiro s' han vist favorescudas per numerós públich las representacions de la ópera *Gli Amanti de Teruel*.

S' anuncia pera aquesta setmana la primera representació de la bonica ópera *I Pescatori di Perle*.

Los tribunals de Rouen han condemnat últimament á un tal Lombroso, á pagar las costas del procés, y 500 pesetas d' indemnización al escriptor Crepieux Jamin per haverli plagiat passatjes enters d' una obra seva, titulada *Escritura y Caracter*.

Serveixi d' exemple als plagiaris d' altres pabissos en que no sols s' avergonyeixen d' atribuirse com á propi lo treball del ingeni agé, sino que fins s' atre-

veixen á dur als tribunals als que 'ls ho descubriexen.

Cada terra fa sa guerra, diu l' adagi, pero hi han guerras que sols serveixen pera desacreditar la terra que las sosté.

Tenim en preparació la publicació de la convocatòria pera celebrar un nou Petit Concurs.

Lo concert que celebrá diumenge passat, en lo Teatro Tivoli, la societat coral «Euterpe», se vegé extraordinariament concorregut.

Sigué la novetat d' aquest concert l' estreno del coro á veus solas, música de D. Joan Goula (pare), y lletra de D. Conrat Roure. Es aquesta composició sens disputa, una de las millors que s' han estrenat de molt temps en aquesta part. Es d' estil popular, molt sentida y especialment en la part de la «cansoneta», que arrancá grans mostrars d' aprobació del públich. Prengué part en la execució lo coro de nens y nenas de la mateixa societat, quins petits cantants, junt ab los demés, cumpliren ab molt lluhiment lo seu comés, baix la acertada batuta del mestre Goula (fill).

Hem rebut l' exemplar imprés del monólech *Planys d' un pegatayre*, de quin estreno donarem compte en lo número últim.

Cuadrets al natural, se titula altre dels llibres rebuts últimament en aquesta Redacció. Se compon d' uns deu articles, surtits de la ploma de D. Antón Marca Boada, en los que revela dots gens comuns pera 'l cultiu de la prosa, avalorat ab la qualitat de fidel observador.

Remerciém l' atenció dels envios.

Ha mort en aquesta ciutat lo conegut concertista Escalas, celebrat compositor d' una infinitat de partituras pera balls, que obtingueren sempre gran popularitat, adquirida especialment per las festas majors dels pobles de Catalunya.

Reposi en pau.

Tenim rebut lo quart número del nou setmanari que veu la llum á Reus, baix lo títol de *Reus Moderno*. Forman lo text escullits treballs, entre 'ls quals crida l' atenció un article de R. Carrión Uvas, titulat *Los éxitos del día*, ben intencionat futeig contra la trista reputació de certs autors d' originalitat duptosa.

Continua proporcionant bonas entradas al Teatro Tivoli, la opera *La Dolores*. Dijous últim se 'n doná la 154 representació.

Per lo que diu la premsa francesa, en la vehina nació han comensat á pendrers serios acorts pera la abolicció de la *claque* en los teatros.

La experiencia, allissonada per una pila de fets, ha demostrat que la tal institució es la que més ha ajudat á que 'l públich imparcial abandoni los teatros, per las intemperancias d' aquella.

Més hi ha: lo Tribunal del Sena ha dictat fallo en aquest assumpto, manifestant que: *la CLAUQUE en las salas d' espectacles practica una obra de mentida y corrupció; que recau en perjudici de la seguretat y bon ordre dels teatros, y fins pot ser motiu de perturbar l' ordre públich y faltar á las bonas costums*.

Estém conformes; donchs, referintnos al nostre país, debém dir que nosaltres havém vist empresa que ab l' aplauso de la *claque*, vergonyosament aïslat per

las manifestacions del públich sensat, ha vingut sostenint en lo cartell obras de verdader descreít per a la mateixa empresa que las patrocinava.

Notable es la llista de ópera publicada per l'empresa del Teatro Novetats, quina temporada comensa dijous vinent.

Lo nutrit personal que forma la companyia y lo escullit repertori, fan creurer que la temporada será de bons resultats.

CLARÍS.—Diumenge passat se posá en escena la bonica pessa, *Viatge de boda*, en la que 's distingiren las senyoras Agramunt, Muntal, y los senyors Canut, Blanch y Ballestá. Se posá també la popular sarsuela *Lo somni de la Ignocencia*, que obtingué esmerada execució, distingintshi los senyors González, Valls y Canut.

ROGER DE LLURIA.—Ha trasladat lo seu domicili en lo carrer de Floridablanca, 154, local del «Centre Democrátich», actuanthi las tardes dels dias festius, celebrant extraordinaris balls de Societat.

PATRONAT DEL OBRER.—Diumenge passat tingué lloch una escullida funció, de la que fermá part del programa lo divertidíssim sainete de Saltiveri *L'últim inglés*.

CENTRE DEMOCRÁTICH DE FOMENT Y RECREO.—Aquesta important societat doná dissapte passat, en son domicili Floridablanca, 154, primer, una vetllada literaria musical que 's vegé molt concorreguda.

Foren aplaudits tots los que hi prengueren part, y en especial els senyors Verdura, Barbosa, Morató, García, y lo senyor Sanz, que recitá un petit monólech de Sisquet del Full, titulat; *¡Visca el sarau!* que fou celebrat y demanat l' autor, que rebé aplausos.

LA BARRETINA CATALANA.—Aquesta societat coral doná una funció extraordinaria lo dia 8 del corrent, posant en escena l' aplaudit drama *La ratlla dreta*. S' hi distingiren d' una manera especial la senyora Puchol, que cada dia demostra més las envejables qualitats que te per la escena; los senyors Bové, Roca J., y en especial lo senyor Roca A, qui en lo páper de reo va donar probas de ser un gran coneixedor del teatro de la terra. Després se posá una sarsuela baix l' acertada direcció del jove mestre senyor Ferrer.

FOMENT RECREATIU DEL INSTITUT.—Aquesta nova societat, instalada en lo Teatro Olimpo, inaugurarà la vinent temporada lo próxim dia 6 de Septiembre. En aquest dia, tarde y nit, s' hi donarán importants balls de societat.

Lo dia 13 comensarán las representacions dramáticas.

Pera la bona execució de las obras s' ha organísat un complert quadro de companyia, quins noms nos complaurém en donarlos en un dels números próxims.

Cul de sach

Assegurava un empresari de teatros que 'ls cómichs eran gent intractable, amichs de mourer bronquina é informals.

—Home,—va dirli una persona que escoltava aque-llas afirmacions,—si es cert lo que diu, com diantre continua exercint lo càrrech.

—Que li diré—contestá ingénuament—fa tants anys que m' hi tracto que ja 'm considero casi de la familia.

X.

Miserias humanas

¡Quants grans homes hi ha que viuen del tot pobres y olvidats sens que d' ells ningú 's recordi... y no obstant, quan han finat, qui més qui menys fa prodigis, ans de durlos á enterrar, per tributarshi un recort derrotxant un dineral ab grans llassos y coronas quan potsé haurán mort de fam y deixat esposa y fills sense pa y mitj despullats!

AGULETA.

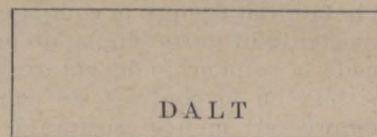
Enigmas

Xarada

La *dos-hu* es una cosa que cap net la vol portá, *quatre-dos* de llet es feta y 's pren molt per esmorsar. La *tres-dos* es nom de dona la *dos-quatre* també n' es y 'l *total* nom de una nena que la estimo d' alló més.

SURISENTI.

Geroglífich comprimit

I. CARDÚS DE B.

Las soluciones en lo número próximo

..

Soluciones als enigmas insertats en lo número 235

COMBINACIÓ.—*Lo grá de mesch. Lo mas perdut.*—Feliu y Codina.

GÉROGLIFICH.—Dos rius.

Correspondencia

M. Roquerols: prés en consideració.—Mateu Casabella: llástima que la composició no te res del segon component del seu apellido.—Surisenti: deu advertirseli que l' una Redacció no te res que veurer ab l'altre, excepte á lo que sian bonas relacions.—B. Barris: encare que va mal, enclou un assumpto que podria deixar-lo pera quan se sentís en més condicions.—R. Zerraula: resulta massa dilatat.—F. Solé Olivé: es defectuós.—Un pagés, Ramon Zurit, J. Bernis Pruna, Menut: lo remés es fluix.—Joan Oliva Bridgman: anirá *Fulletas*.—Pep dels Conchus: va millor la carta que la composició.—Pepet de Catalunya: hi ha molta incorrecció.—G. A. Llemí: va be, pero se interpretaria com á bombo exagerat.—Pere Bou: massa íntim y molta extensió.—Artemio Valls: no va gens mal, veurém al rebre més.—Roch Martínez: anirán un parell.—Lluís Gibert: no s' hi veu punta. Lo demés no va prou be.

AVÍS.—S' enquadernan las comedias publicadas al folletí. Condiciones las de costum.

Tipografía «La Académica», Ronda de la Universitat, 6; Teléfono 861